

TÜRKİYE CUMHURİYETİ CUMHURBAŞKANLIĞI
İLETİŞİM BAŞKANLIĞI

GÜNDEM BİLGİLENDİRME RAPORU

12 Temmuz 2020

İÇİNDEKİLER

GENEL GÖRÜNÜM	3
1. Bölgede ve Dünyada Öne Çıkanlar	3
✓ Türkiye.....	3
✓ Terörle Mücadele.....	3
✓ Kovid-19	3
✓ Avrupa	5
2. Ulusal Makamlardan Resmî Açıklamalar	6
3. Uluslararası Medya Yansımaları.....	22
DEĞERLENDİRME	23
1. Yorum & Analiz.....	23

GENEL GÖRÜNÜM

1. Bölgede ve Dünyada Öne Çıkanlar

✓ Türkiye

- 12 Temmuz 2020 saat 19.45 itibariyle, Türkiye’de koronavirüs nedeniyle son 24 saatte 1.012 pozitif vaka tespit edildi, toplam vaka sayısı 212.993’e ulaştı. Bugün yapılan test sayısı 45.232 olarak gerçekleşirken, toplam test sayısı 3.975.455’e ulaştı. Bugün vefat eden vatandaşlarımızın sayısı 19 olurken, toplam vefat sayısı 5.363 oldu. İyileşen vatandaşlarımızın sayısı son 24 saatte 1.298 olurken, toplam iyileşen sayısı 194.515’e ulaştı.

✓ Terörle Mücadele

- Pençe Kaplan Operasyonu neticesinde, Irak kuzeyi Haftanın bölgesinde tespit edilen 2 PKK’lı terörist icra edilen hava harekâtıyla etkisiz hale getirildi.
- Pençe Kaplan Operasyonu’nda icra edilen arama tarama faaliyetlerinde, terör örgütü PKK’ya ait; 1 adet AK-47 piyade tüfeği, 200 adet Doçka uçaksavar mühimmatı, 1 adet kullanılmamış A4 TAS füzesi ile çok sayıda mühimmat ve yaşam malzemesi ele geçirildi.
- Pençe-Kaplan Operasyonu bölgesinde gizlenen PKK’lı 3 terörist SİHA’ların desteğiyle etkisiz hale getirildi.
- İçişleri Bakanlığında yapılan açıklamada, Şenkaya’da 3 örgüt mensubunun tespit edilmesi üzerine, İl Jandarma Komutanlığınca dün operasyon başlatıldığı, çıkan çatışmada Hejar kod adlı Halis Eroğlu’nun etkisiz hale getirildiği hatırlatıldı. Açıklamada, "Devam eden operasyonda sıkıştırılan 2 terörist bugün güvenlik güçlerine teslim oldu. 3 kişilik terörist grubun Karadeniz Bölgesi’ne sızma girişiminde olduğu, operasyonla bunun engellendiği tespit edildi." ifadelerine yer verildi.

✓ Kovid-19

- 12 Temmuz 2020 saat 19.15 itibariyle, **dünya genelinde** Kovid-19 kaynaklı toplam vaka sayısı 12.931.839, hayatını kaybedenlerin sayısı 569.177 ve iyileşenlerin sayısı ise 7.530.951 şeklindedir.
- ABD’de virüs bulaşan kişi sayısı son 24 saatte 63 bin 674 artarak 3 milyon 357 bin 206’ya ulaştı. Virüs nedeniyle yaşamını yitirenlerin sayısı da son 24 saatte 698 artarak 137 bin 418’e çıktı.

- **Brezilya** Sağlık Bakanlığının verilerine göre, 1071 kişinin yaşamını yitirmesiyle ülkedeki virüs kaynaklı ölü sayısı 71 bin 469'a, vaka sayısı da 39 bin 23 artarak 1 milyon 839 bin 850'ye yükseldi. Virüsten iyileşenlerin sayısı ise 1 milyon 100 bin 873 olarak kayda geçti.
- **Meksika** Sağlık Bakanlığının verilerine göre, ülkede son 24 saatte Kovid-19 kaynaklı can kaybı 539 artarak 34 bin 730'a ulaştı. Meksika'da, Kovid-19 vaka sayısı da 6 bin 94 artışla 295 bin 268'e çıktı. Ülkede, bugüne kadar Kovid-19 tespit edilen 180 bin 532 kişi iyileşti.
- **Hindistan** Sağlık Bakanlığından yapılan açıklamaya göre, ülkede son 24 saatte 551 kişinin yaşamını yitirmesiyle Kovid-19'dan ölenlerin sayısı 22 bin 674'e yükseldi. Hindistan'da vaka sayısı son 24 saatte 28 bin 637 artarak 849 bin 553'e çıktı. Ülkede, şimdiye kadar virüse rastlanan 534 bin 620 kişi iyileşti.
- **Rusya** Koronavirüs Enfeksiyonu Kontrol ve Önleme Merkezinden yapılan açıklamaya göre, son 24 saatte 6 bin 615 kişide daha Kovid-19 tespit edilmesiyle vaka sayısı 727 bin 162'ye yükseldi. Ülkede son bir günde ölü sayısı 130 artarak 11 bin 335'e, iyileşen sayısı 3 bin 615 artarak 501 bin 61'e ulaştı.
- **İran** Sağlık Bakanlığı Sözcüsü Sima Sadat Lari, Kovid-19 salgınında ölenlerin sayısının son 24 saatte 194 artışla 12 bin 829'a yükseldiğini bildirdi. Ülkedeki toplam vaka sayısı da 2 bin 186 artarak 252 bin 720'ye çıktı. Hastalardan 3 bin 359'unun durumunun ağır olduğu ülkede, iyileşenlerin toplam sayısı ise 219 bin 993'e ulaştı.
- **Filistin** Sağlık Bakanlığından yapılan yazılı açıklamada, Kovid-19 teşhisi konulan 5 hastanın daha yaşamını yitirmesiyle toplam can kaybının 37'ye ulaştığı belirtildi. Açıklamada, Doğu Kudüs dahil olmak üzere İsrail işgali ve ablukasındaki Filistin topraklarında, 349 kişide daha virüs tespit edildiği, böylece toplam vaka sayısının 7 bin 37'ye yükseldiği kaydedildi. Açıklamada ayrıca, hastalardan 23'ünün durumunun ağır olduğu, 1116 kişinin ise iyileştiği aktarıldı.
- **İsrail** Sağlık Bakanlığından yapılan yazılı açıklamada, son 24 saatte Kovid-19 teşhisi konulan 4 hastanın daha yaşamını yitirdiği ve 1148 yeni vaka tespit edildiği belirtildi. Ülkede böylece virüs kaynaklı can kaybının 358'e, vaka sayısının da 38 bin 213'e yükseldiği ifade edildi. Açıklamada ayrıca hastalardan 141'nin durumunun ağır olduğu, 18 bin 915 kişinin ise iyileştiği dile getirildi.
- **Çin** Ulusal Sağlık Komisyonundan yapılan açıklamaya göre, ülkede son 24 saatte tamamı yurt dışı kaynaklı 7 Kovid-19 vakasına rastlandı. Çin ana karasında son 24 saatte Kovid-19 kaynaklı can kaybı yaşanmazken, toplam vaka sayısı ise 83 bin 594'e çıktı. Kovid-19'un ortaya çıktığı Çin'de, bugüne kadar 4 bin 634 kişi virüs nedeniyle hayatını kaybetti. Ülkede, Kovid-19 tespit edilen 78 bin 634 kişi iyileşti.
- **Güney Kore** Hastalık Kontrol ve Önleme Merkezinden (KCDC) yapılan açıklamaya göre, ülkede son 24 saatte 23'i yurt dışı kaynaklı 44 vaka tespit edildi. Yeni tespit edilen

vakalardan 15'ü mayıstan bu yana salgının merkez üssü haline gelen başkent Seul ve çevresinde görüldü. Toplam vaka sayısının 13 bin 417'ye çıktığı Güney Kore'de, bugüne kadar Kovid-19 tespit edilen 12 bin 178 kişi iyileşti. Son eklenen vakalarla Güney Kore'de yurt dışı kaynaklı toplam Kovid-19 vakası sayısı 1829'a ulaştı. Ülkede son 24 saatte Kovid-19 nedeniyle bir kişi ölürken, virüse bağlı ölü sayısı ise 289'a yükseldi.

✓ Avrupa

- Sırbistan'ın başkenti Belgrad'da Kovid-19 salgını tedbirlerinin açıklanmasının ardından başlayan, ancak ülke geneline yayılarak geniş katılımlı hükümet karşıtı protestolara dönüşen gösteriler 5 gündür sürüyor.
- Polonya'da halk cumhurbaşkanlığı seçiminin ikinci turu için sandık başında. Seçimlerin ilk turunda, Duda yüzde 43,5, Trzaskowski ise yüzde 30,5 oy alarak ikinci tura kalmıştı.

2. Ulusal Makamlardan Resmî Açıklamalar

- **Cumhurbaşkanı Recep Tayyip Erdoğan:**

(Bir Yayın Organına Verilen Mülakatta)

- Sayın Cumhurbaşkanım öncelikle söyleşi önerimizi kabul ettiğiniz için SETA Vakfı ve Kriter dergisi olarak çok teşekkür ediyoruz. Gündemde iç ve dış politikanın çok sıcak konuları var. Ama öncelikle dördüncü yılına geldiğimiz 15 Temmuz destanı ile başlayalım. Türk siyasal hayatına bakıldığında milletimizin meydanları doldurarak canı pahasına ilk kez böylesine iradesine sahip çıktığı görüldü. 15 Temmuz gecesi sizin için ne anlam ifade etmektedir?

15 Temmuz, tarihimizin en büyük direniş destanlarından biridir. O gece milletimiz, kadını-erkeği, genci-yaşlısıyla iradesine, geleceğine ve devletine sahip çıkmıştır. 15 Temmuz, aynı zamanda milli irade üzerindeki vesayet zincirlerinin kırılması açısından da bir milat olmuştur. Türkiye'yi esaret altına almak isteyen güçlerin 40 yıldır beslediği, büyüttüğü FETÖ'nün gerçek yüzü ortaya çıkmıştır. O gece vatan için can veren aziz şehitlerimize Allah'tan rahmet diliyor, cesaret timsali gazilerimize sağlıklı uzun ömürler temenni ediyorum. Şehit ve gazilerimize olan minnet borcumuzu asla ödeyemeyiz. Bugün topraklarımızda özgürce yaşıyorsak şehitlerimizin ve gazilerimizin sayesindeyiz.

- FETÖ üyelerinden temizlendikçe Türk Silahlı Kuvvetleri'nde (TSK) nasıl bir tablo ortaya çıkıyor?

15 Temmuz'la birlikte FETÖ'cü unsurlar Silahlı Kuvvetlerimizden büyük oranda temizlenmiş oldu. İçerdeki hainler tasfiye edilince ordumuz adeta kendini yeniden buldu. Silahlı Kuvvetlerimizin terörle mücadeleden yurtdışı operasyonlara kadar farklı cephelerde imza attığı başarıların altında, bünyesinde yapmış olduğu işte bu temizlik vardır. Silahlı Kuvvetlerimiz asıl görevine yoğunlaşmış ve vazifesini bîhakkın yerine getirmeye başlamıştır. Emniyet teşkilatımızda da benzer durum söz konusudur. Bu insicamı korumakta ve güçlendirmekte kararlıyız.

- Türk demokrasi tarihi bakımından nasıl bir önemi var 15 Temmuz direnişinin?

Türkiye'nin 1950'de başlayan demokrasi yolculuğu, maalesef her 10 yılda bir tekrarlanan müdahalelerle sürekli kesintiye uğradı. Sandıktan çıkan irade hiçbir zaman tam olarak ülke yönetimine yansımada. 1961 Anayasası'yla tesis edilen vesayet kurumları, milletten almadıkları yetkileri kullanarak, milletin iradesine ortak oldu. Gerek İstanbul Büyükşehir Belediye Başkanlığımız döneminde gerekse Başbakanlığımızda bunları hep karşımızda bulduk. Ne yaptırırsak bunlara rağmen yaptık. Kefenimizi giyerek çıktığımız bu yolculukta, milletin emanetine sahip çıkma noktasında her türlü mücadeleyi verdik. Bu tarihi süreç içinde 15 Temmuz bir dönüm noktasıdır. 15 Temmuz, Türkiye'de gerçek anlamda millet egemenliğinin tesis edildiği gündür. Milletin iradesini teslim alma teşebbüsü, bizzat milletin direnişi ile engellenmiştir.

- CHP Genel Başkanı Kemal Kılıçdaroğlu'nun 15 Temmuz'a ilişkin tutumunu nasıl değerlendiriyorsunuz? Daha önce "Darbe girişimi olursa tankın üzerine ilk ben

çıkacağım” şeklinde açıklamalar yapan ana muhalefet partisi genel başkanından nasıl davranması beklenirdi?

Demokrasiyi ve milli iradeyi savunmak sadece iktidarın değil, herkesin görevidir. Demokrasiyi hedef alan girişimler karşısında siyasi ikbal kaygısı gütmeyen, korkmadan, çekinmeden tepki koymaları gerekir. Ancak 1960’tan beri CHP’nin darbeyi destekleyen, müdahaleye çanak tutan bir politika izlediğini görüyoruz. 27 Mayıs’ın da, 28 Şubat’ın da, 15 Temmuz’un da en büyük destekçisi CHP’dir.

Normal şartlarda bu tarz iddialı cümleler kuran birisinden, sözünü tutması ve tankların üstüne çıkması beklenirdi. Ancak CHP Genel Başkanı tankların üstüne çıkmak yerine darbecilerle anlaşarak tankların arasından kaçmayı tercih etti. Sığındığı Bakırköy Belediye Başkanı’nın evinde, milletin mücadelesini kahve içerek televizyondan takip etti.

Tabii ortada çok ciddi bir muamma var. 4 yıl geçmesine rağmen açıklığa kavuşturulmamış sorular var. CHP Genel Başkanı 15 Temmuz gecesinde dair şüphe bulutlarını artık dağıtmalıdır. O gece kimlerle konuştuğunu, kimlerle hangi pazarlıkları yaptığını öncelikle kendisinin anlatması gerekir. 15 Temmuz sonrasında kullandığı FETÖ jargonu ile o gece yaşananlar arasında bir irtibat olup olmadığını açıklığa kavuşturmalıdır.

- 15 Temmuz’dan sonra FETÖ ile mücadelede büyük adımlar attınız. Öncülük ettiniz. FETÖ konusunda gelinen noktayı nasıl değerlendiriyorsunuz?

Darbeye karışanlarla ilgili davaların önemli bir kısmı tamamlandı. Milletin kanını dökenler, millete kurşun sıkanlar işledikleri cinayetlerin hesabını hukuka verdi ve veriyor. Örgütün gizli yapılanmasına yönelik operasyonlar ise devam ediyor. Elbette 40 yıl boyunca devlete sızan sinsi bir yapıyı 4 yılda tamamen temizlemek mümkün değildir. Nitekim güvenlik ve yargı birimlerimiz, her gün yeni bir bulguya ulaşarak, örgütün kripto yapılanmasını deşifre ediyor. Firari şahısların ülkemize iadesi konusunda da Adalet Bakanlığımız gereken çalışmayı titizlikle yürütüyor. Örgütün üst düzey militanlarından bazılarının ülkemize iadesini sağladık.

Burada kimi ülkelerin tavırlarıyla ilgili şu hususu ifade etmek zorundayım. Lafa gelince sürekli demokrasiden bahsedenler, bize hukuk dersi verenler maalesef demokrasi düşmanlarına kol kanat germekten çekinmiyorlar. Birçok batı ülkesinin FETÖ’cülerini himaye ettiğini, bunlara aleni destek verdiğini görüyoruz. Kimi devletler bunu sırf bize zarar vermek için yaparken, bazıları da gafletten, FETÖ tehdidini idrak edememekten yapıyor. Ancak Antifa örneğinin herkes için bir ibret vesilesi olacağına inanıyorum. Daha birkaç yıl öncesine kadar romantik sözlerle desteklenen bu yapı şimdi terör estiriyor, sokakları ateşe veriyor. Nitekim bu taşkınlıklar karşısında Sayın Trump, Antifa’yı terör örgütü olarak ilan edeceklerini açıkladı. Benzer tehdit FETÖ için de geçerlidir.

- FETÖ dışında TSK tarafından terör örgütü PKK’ya yönelik önemli operasyonlar icra ediliyor. Avrupa ve ABD kamuoyunda Türkiye’nin operasyonları konusunda oluşturulmaya çalışılan bir algı var, nasıl yorumluyorsunuz?

Terörü bu toprakların kaderi olmaktan muhakkak çıkartacağız. Bu yönde son yıllarda gerçekten önemli adımlar attık. Suriye’de kurulmak istenen terör

koridorunu gerçekleştirdiğimiz operasyonlarla akamete uğrattık. Terör örgütlerinin bir dönem kol gezdiği 8 bin 200 kilometrekarelik alanı, DEAŞ ve PKK/YPG'li teröristlerden temizledik. Irak'ta da PKK hedeflerine yönelik başarılı harekâtlar düzenliyoruz. Haziran ayının ortasında yapılan hava ve kara harekâtları, bu sürecin parçalarıdır. PKK bu toprakların iklimine, insanına, inancına, değerlerine ve kültürüne düşman bir terör örgütüdür. Onbinlerce insanımızın katilidir. Bölgemizin geleceğinde bu örgüte yer yoktur.

- Terörle mücadelede yerli ve milli üretim büyük rol oynuyor. Savunma sanayii alanında Türkiye nasıl bir durumda?

Savunma sanayiinde yerlilik oranını yüzde 20 seviyelerinden aldık, yüzde 70'lerin üstüne çıkardık. 2002'de sadece 62 savunma projesi yürütülürken, bugün bu sayı 700'e yaklaştı. Son 5 yılda yaklaşık 350 yeni proje başlattık. 2002'de yaklaşık 5,5 milyar dolar bütçeli savunma projeleri yürütülürken geldiğimiz noktada yaklaşık 11 katlık bir artışla 60 milyar dolarlık proje hacmine ulaştık. İhale süreci devam eden projelerle bu rakam 75 milyar doların üzerine çıkıyor. Aynı dönemde firma sayımız da 56 iken bugün bin 500'e ulaştı. Yine göreve geldiğimizde 1 milyar dolar olan sektörün cirosu, 2019'da 10,8 milyar dolara yükseldi. 2002'de yalnızca 248 milyon dolar olan savunma ve havacılık ihracatı, 2019 itibarıyla 3 milyar doları geçti. Neredeyse yok düzeyinde olan Ar-Ge harcaması 2019'da 1,5 milyar doları geçti. Bugün dünyanın en büyük savunma şirketleri listesinde 5 firmamız bulunuyor. Diğer taraftan havuzlu çıkarma gemimiz TCG Anadolu'nun inşasının sonuna geldik. Nitekim gemimiz 1 Temmuz'da liman test hazırlıkları için rıhtıma indi. Tasarımından üretimine her aşamada yerli olacak savaş uçağımızı da 2023'te hangardan çıkaracağız.

Bulduğumuz noktayı önemsiyoruz fakat daha fazlasını yapmamız gerekiyor. Böyle bir iradeye, altyapıya ve birikime sahibiz. Savunma sanayi projelerimizin en önemlisi şüphesiz SİHA ve İHA'lardır. AKINCI ile bu alanda dünyanın ilk 4 ülkesinden biri olacağız. Terörle mücadelemize SİHA'lar gerçekten büyük katkı yapıyor. Bunun yanında eşgüdüm içinde yürüyen bir süreç var. Güvenlik teşkilatlarımız olan TSK, emniyet, jandarma ve MİT arasındaki koordinasyon şu an en üst düzeyde... İnşallah bunu daha da artıracacağız.

- SİHA'lar, alanında yeni bir etki oluşturuyor sanki?

Kesinlikle. Sadece terörle mücadelede değil, Suriye'de ve Libya'da da İHA ve SİHA'lar çok etkin rol oynuyor. Bu alanda dünyanın ilgisini çekmiş durumdayız. İHA ve SİHA'lara yönelik de çok ciddi dış talep var. Tabii savunma sanayii alanındaki diğer yerli üretimlerimize yönelik de büyük bir ilgi var. Hem özel sektör, hem de devlet olarak bu alanda atılan adımlarımız kesintisiz sürecek.

- 15 Temmuz darbe girişiminden sonra yaptığımız bir konuşmada "Artık sadece ülkemiz üzerine oynanan oyunları değil bölgemizde kurulan tuzakları da bozacağız" demiştiniz. Nitekim bunun ilk örneği Ağustos 2016'da Fırat Kalkanı Operasyonu ile ortaya konuldu. Arkasından diğer operasyonlar geldi. Türkiye bu alanda nasıl bir strateji izliyor?

Bölgemizle ilgili konularda taraflı, fırsatçı ve diğer tarafı yok sayan bir yaklaşım içinde asla olmadık. Barışın inşa edilmesi, akan kanın durması için çaba

harcıyoruz. Çatışmalar sebebiyle insanların mülteci durumuna düşmesini, evini, barkını, hayatını kaybetmesini istemiyoruz.

Türkiye'nin bu konudaki duruşu nettir; bizim kimsenin toprağında, egemenliğinde gözümüz yoktur. Kendi güvenliğimizin üzerine ne kadar titriyorsak, komşularımızdan başlayarak dost ve kardeş ülkelerin güvenliğine de aynı şekilde hassasiyet gösteriyoruz.

Fransa ve Abu Dabi yönetimi başta olmak üzere kimi ülkelerce yürütülen propagandanın arkasında, Türkiye'nin hukuk, demokrasi ve adalet eksenli mücadelesine yönelik tahammülsüzlük vardır. Türkiye, sahada ve masada verdiği başarılı mücadelelerle kan ve kaostan beslenenlerin hesaplarını bozmuştur. Bugün yüz milyonlarca mazlum ve mağdurun nazarında Türkiye; umutla, adaletle, merhametle özdeş hale gelmiştir. Ülkemize yönelik bu teveccühü korumakta kararlıyız.

- Türkiye, Libya'da oyun kurucu bir aktör olarak sahada yerini aldıktan sonra, süreç BM nezdinde Libya'nın meşru hükümeti olan UMH lehine işliyor. Barış ve istikrarın sağlanabilmesi için uluslararası toplumdan bu konuda beklentileriniz nelerdir?

Türkiye'nin kararlı tavrı sayesinde darbeci Hafter ile destekçilerinin Trablus'u işgal planı tutmadı. Uluslararası meşruiyeti haiz Milli Mutabakat Hükümeti, çok kısa sürede darbecileri Trablus'tan söküp atmayı başardı. Sahada elde edilen bu kazanımlar, inşallah Libya'nın tamamında barış ve huzurun müjdecisi olacaktır.

Türkiye ile Libya arasında imzalanan "Güvenlik ve Askeri İşbirliği Mutabakat Muhtırası" ile "Deniz Yetki Alanlarının Sınırlandırılmasına İlişkin Mutabakat Muhtırası" son derece önemlidir. Bu iki muhtıra ile ülkemiz, Doğu Akdeniz'deki hak ve menfaatlerini garantiye almış, aynı zamanda da Libya'lı kardeşlerine sahip çıkmıştır. Ayrıca Libya'ya sağlıktan ulaşım altyapısında kadar her alanda destek oluyoruz.

Libya'nın bir an önce istikrara kavuşması sadece Libya halkının değil, tüm bölgenin çıkarımadır. Bu ülkenin siyasi ve ekonomik açıdan güçlenmesi hem Kuzey Afrika'yı hem de Avrupa'yı rahatlatacaktır. Uluslararası toplum meşru hükümeti destekleyerek artık tercihini yapmalı, savaş suçu işleyen darbecileri durdurmalıdır. Libya'yı kan gölüne çeviren lejyonerler bir önce bu ülkeden çıkarılmalıdır. Terhune ve daha birçok şehirde ortaya çıkan toplu mezarların hesabı, darbecilerden muhakkak sorulmalıdır.

- Türkiye, Libya ile birlikte Doğu Akdeniz'de de aktif bir strateji izliyor. Türkiye'nin buradaki gelişmelere bakış açısı nasıl?

Aralarında komşularımızın da olduğu bazı ülkeler, Türkiye'yi Doğu Akdeniz'de etkisizleştirmek için hatalı bir sürecin içine girdiler. Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti ve Türkiye'nin Akdeniz'deki haklarını gasp etmek istediler. Defalarca bunun yanlış olduğunu, hukuka uygun olmadığını söyledik. Türkiye'nin hak ve hukukunu koruma noktasında kararlı olduğunu ifade ettik. Hedefleri, Akdeniz'e en uzun kıyıya sahip olan ülkemizi sadece oltayla balık tutacak bir kıyı şeridine mahkum etmekte. Ama attığımız adımlarla bu planı boşa çıkardık. İki sondaj

gemimizi göndererek, ülkemize ait alanlarda sismik araştırmalar yapmaya başladık.

Açık ve net söylüyorum; biz tarih boyunca farklı medeniyetlere beşiklik etmiş Akdeniz’de gerilim istemiyoruz. Bilakis burada var olduğu düşünülen hidrokarbon kaynaklarının tüm bölge için bir fırsat teşkil ettiğine inanıyoruz. İş birliğini ve adil bir paylaşımı esas alan her türlü teklife kapımız açıktır. Bu prensipler temelinde herkesle çalışmaya hazırız.

- Ülkemizde CHP’nin başını çektiği muhalefet yine bu konuda uygulanan yol haritasına karşı, sert eleştiriler getiriyorlar. Nasıl yorumluyorsunuz bu durumu?

Açıkçası muhalefet partilerinin, özellikle de CHP’nin bu tarz eleştirilerine ilk defa şahit olmuyoruz. 18 yıllık iktidarımız döneminde, ülkemizi, milletimizi ve demokrasimizi güçlendirmek için attığımız tüm adımlarda, CHP’nin saldırılarına ve ithamlarına muhatap olduk. Suriye’nin kuzeyinde kurulmaya çalışılan terör koridorunu, CHP’ye rağmen akamete uğrattık. Hendek ve çukur terörünü CHP’ye rağmen engelledik. İdlibli kardeşlerimize yine CHP’ye rağmen sahip çıktık. 15 Temmuz sonrasında FETÖ’ye karşı mücadelemizi yine CHP’ye rağmen sürdürdük. Aynı şekilde Libya ve Doğu Akdeniz’deki çıkarlarımızı CHP’nin muhalefetine rağmen savunduk ve savunuyoruz.

40 yıllık siyasi hayatımızda edindiğimiz tecrübe, bize CHP’nin millet ve memleket gibi bir derdinin olmadığını, Türkiye’nin çıkarları konusunda herhangi bir hassasiyetlerinin bulunmadığını göstermiştir. Şu an CHP eksenini kaybetmiş bir partidir. Rüzgar nerden eserse oraya yöneliyorlar. Sürekli bocalamalarının sebebi budur. Milli meselelerde CHP ve şürekâsının ne dediğine değil, milletimizin ne dediğine, neyi talep ettiğine bakıyoruz. Bizim için asıl olan Türkiye ve Türk Milleti’nin huzuru, emniyeti ve bekasıdır. Bunun dışındaki her şey lafûgüzaftır.

- Türkiye sizin döneminizde aynı zamanda küresel vicdanın sesi oldu. Kovid-19 salgınıyla mücadele edebilmeleri için aralarında ABD ve İngiltere’nin de bulunduğu 140 ülkeye yardım gönderdiniz. Daha önce de yine mülteciler ve mazlum coğrafyalar konusunda önemli adımlar atmıştınız. Mesela bir ABD’ye ve İngiltere’ye yardımı tam konumlandıramıyor bazıları, Türkiye bu gücünü nerden alıyor?

Devlet geleneğimiz “insanı yaşat ki devlet yaşasın” prensibi üzerine bina edilmiştir. Biz aynı zamanda paylaşmanın, yardımlaşma ve dayanışmanın bereketine inanan bir milletiz. Koronavirüs salgını, insanlık tarihinin son asırda yüzleştiği en büyük sağlık krizlerinden birisidir. Maalesef birçok ülke bu salgına sağlık altyapısı bakımından hazırlıksız yakalanmıştır. Öyle ki gelişmiş ülkeler dahi vatandaşlarına ve sağlık çalışanlarına tulum, maske, koruyucu ekipman gibi temel ihtiyaç malzemelerini sağlamakta zorlanmıştır.

Türkiye olarak, 40 bin yoğun bakım yatağı, 246 bin yatak kapasitesi, bin 213 bilgisayarlı tomografi cihazı, 4 bin tedavi kurumu, 1 milyon 100 bin sağlık çalışanımızla, hamdolsun salgını en rahat karşılayan ülkelerden biri olduk. Bu süreçte sağlık yatırımlarımıza hız verdik. İstanbul’da bin 8’er yataklı iki acil durum hastanemizi kısa sürede faaliyete geçirdik. Ayrıca İstanbul’da Başakşehir Çam ve Sakura Şehir Hastanesi gibi devasa sağlık tesislerini devreye aldık. Milletimizi,

CHP Genel Başkanı'nın "sahra hastanesi" diye reklamını yaptığı hangarlara mahkûm etmedik.

İnsanların ilgisizlikten öldüğü, sağlık çalışanlarının maske dahi bulamadığı, yaşlı bakım evlerinden utanç verici görüntülerin yansıdığı durumların hiçbiri ülkemizde yaşanmadı. Sosyal güvenlik sistemimizin kapsayıcılığı ve kuşatıcılığı sayesinde vatandaşlarımız, kimi yerlerde olduğu gibi milyon dolarlık faturalarla karşı karşıya kalmadı. Testten teşhis, tedavi ve ilaca hastalıkla mücadele için gereken her şeyi insanımıza ücretsiz sunduk.

Bunun yanında din, dil, ırk ve bölge ayrımı gözetmeden dünyanın 140 ülkesine tıbbi teçhizat ve malzeme gönderdik. Yine bu süreçte Türk mühendisleri tarafından geliştirilip, Türk firmalarınca üretilen solunum cihazları yaptık. Hamdolsun kendi hastanelerimizin yanı sıra Brezilya'dan Somali'ye kadar birçok kıtada Türk malı solunum cihazları kullanılıyor. 8'i aşı olmak üzere 17 ilaç geliştirme projemiz devam ediyor. Yıl sonundan önce, hatta daha erken bu projelerde klinik öncesi aşamaya geçmeyi planlıyoruz. Sağlığın kıymetinin daha iyi anlaşıldığı bu dönemde, Türkiye'nin büyük bir çekim merkezi olacağına, sağlık turizmi alanında da kendisinden söz ettireceğine inanıyorum. Bu vesileyle salgın sürecinde özverili bir şekilde görev yapan, sağlık çalışanları başta olmak üzere tüm kamu ve özel sektör personeline, milletim adına şükranlarımı sunuyorum.

- Efendim, ekonomide Türkiye için bir kriz beklentisi üretildi. Birkaç yıldır bu devam ediyor. Dışardan müdahaleler de oldu. Önümüzdeki süreçte ekonomide nasıl bir yol haritası olacak?

Ekonomi bizim her zaman öncelikli meselelerimizden biri oldu. 2002'de iktidara geldiğimizde kriz yorgunu bir ülkeyi devralmıştık. Kişi başı geliri 3 bin 500 doları ancak bulan, ihracatı 36 milyar olan, eğitimden sağlığa, ulaşımdan enerjiye her alanda yetersiz bir altyapıyla ağır aksak yol yürümeye çalışan bir Türkiye manzarası vardı.

Bu tablo karşısında hemen kolları sıvadık ve Cumhuriyet tarihimizin en büyük demokrasi ve yatırım hamlesini başlattık. 18 yıl boyunca Türkiye'yi büyütmek, vatandaşımızın refahını artırmak için ciddi çaba harcadık. İhracatımızı 36 milyar dolardan 181 milyar dolara, kişi başına düşen geliri 3 bin 500 dolardan bir ara 11 bin dolara kadar çıkardık. Marmaray gibi, Bolu Tüneli, Avrasya Tüneli, Nissibi Köprüsü, Yavuz Sultan Selim Köprüsü, İstanbul Havalimanı, 18 Mart Çanakkale Köprüsü gibi dev projeleri hayata geçirdik. 30 yeni havalimanı açarak, hava yolunu halkın yolu yaptık. Ülkemizi hızlı trenle tanıştırdık. "Türkiye'nin otomobili" rüyasını geleceğin teknolojisiyle gerçeğe dönüştürdük. 2002'de 31 bin megavat civarında olan kurulu gücümüzü bugün 3 kat artırarak 92 bin megavata ulaştırdık. Yine bizim dönemimizde Türkiye'yi enerjinin otoyolu haline getirdik. TürkAkım ve TANAP projeleriyle enerjinin uzaklara güvenli ulaşımında söz ve yetki sahibi konuma gelen Türkiye, Akkuyu Nükleer Güç Santraliyle de enerjisine enerji katacaktır. Son 18 yılda ülkemize 220 milyar dolardan fazla doğrudan yatırım çektik. Bugün satın alma paritesine göre değerlendirirsek milli gelir sıralamasında 13'üncü büyük ekonomiyiz.

Salgın döneminde sanayicimizden esnaf ve sanatkârimıza, çalışanlarımızdan ihtiyaç sahibi vatandaşlarımıza kadar herkesin yanında olduk. Sosyal Koruma Kalkanı çerçevesinde milletimize doğrudan 24 milyar lirayı aşkın kaynak aktardık. Kısa çalışma ödeneği ve nakdi ücret desteğinin süresini uzatarak, salgın sonrası dönemde de çalışanlarımızın yanında yer almaya devam ediyoruz.

Küresel düzeyde yeniden şekilleneceği anlaşılan siyasi ve ekonomik yapıda Türkiye, gerçekten avantajlı bir yerde duruyor. Daha salgın dönemi bitmeden, dünyanın dört bir yanından alternatif üretim ve tedarik kanalları için ülkemizdeki firmalarla temasa geçilmeye başlandı. İnşallah bu sıkıntılı süreci fırsata çevirecek, ülkemizi 2023 hedeflerine bir adım daha yaklaştıracaktır.

- Türkiye 24 Haziran 2018 seçimlerinden sonra Cumhurbaşkanlığı Hükümet Sistemi Modeline geçti. Yeni sistemin salgınla mücadeledeki etkisini nasıl değerlendiriyorsunuz?

Cumhurbaşkanlığı Hükümet Sistemi'nin getirdiği avantajları çok iyi kullandık. Kabinemizle tam bir koordinasyon içinde, vakit kaybına mahal vermeden, bürokratik oligarşiye takılmadan gereken tüm kararları aldık ve süratle uyguladık. Daha önce çift başlıktan neşet eden sorunların hiçbiri bu süreçte yaşanmadı. Kriz döneminde sistem tıpkı bir saat gibi tıkır tıkır işledi. Böylece muhalefetin sistemle ilgili eleştirilerinin ne kadar yersiz, haksız ve gereksiz olduğu ortaya çıktı.

Öte yandan biz 83 milyonun huzuru ve sağlığı için başarılı bir mücadele yürütürken, muhalefet belediye başkanlarının çoğu, en basitinden toplu taşımadaki sefer sayısını dahi düzenlemekte aciz kaldı. İnsanımızın sağlığını hiçe sayan, tamamen iş bilmezlik ve koordinasyonsuzluktan kaynaklanan sıkıntılara şahit olduk.

Koronavirüs krizini tüm dünyaya örnek bir başarıyla yöneten kabinemize ve yönetim sistemimize yönelik vatandaşımızın duyduğu güven de artmış durumda. Salgın döneminde yapılan kamuoyu yoklamaları bu gerçeği açıkça ortaya koyuyor. Devletimizin açıkladığı tedbirlere riayet ederek sürecin başarısına katkı sunan herkese teşekkür ediyorum. Tüm vatandaşlarımı "TAMAM" diye sloganlaştırdığımız Temizlik, Mesafe ve Maske kurallarına uymaya davet ediyorum.

- AK Parti ve MHP arasında yapılan Cumhur İttifakı yoluna devam ediyor. İttifakın uyumunu ve geleceğini nasıl değerlendiriyorsunuz?

Türkiye, Libya'dan Doğu Akdeniz'e, Suriye'den Irak'a kadar çok farklı cephelerde beka mücadelesi veriyor. Bu mücadelenin başarısı en az İstiklal Harbimiz kadar önemlidir. Ülkemizin zaferden başka şansı yoktur. AK Parti ve Cumhur İttifakı ise bu mücadelenin sancaktarıdır. Zira bu ittifak 15 Temmuz gecesi sokaklarda, meydanlarda omuz omuza yürütülen bir mücadeleyle kurulmuştur. Bu ittifak, pazarlıkların ve gizli-kapaklı anlaşmaların olmadığı şeffaf bir ittifaktır. Cumhur İttifakı ne kadar güçlü olursa, Türkiye de hedeflerine o derece hızlı ve sağlam yürür. Ülkemizin ve milletimizin bağımsızlığı için, ay yıldızlı bayrağımız için, vatan toprağımız için hiçbir fedakârlıkta bulunmaktan çekinmeyiz. Milliyetçi Hareket Partisi Genel Başkanı Sayın Bahçeli de bu konularda bizimle aynı hassasiyeti, aynı hissiyatı paylaşıyor.

Nitekim geride bıraktığımız zaman zarfında içeriden ve dışarıdan gelen nifak girişimlerine rağmen Yenikapı ruhunu diri tutmayı başardık. Cumhurbaşkanlığı Hükümet Sistemi başta olmak üzere birçok reformu hayata geçirerek Türkiye'nin önünde yeni yolların açılmasını sağladık. FETÖ ve PKK terör örgütleriyle mücadelede tarihi ivme yakaladık. Ekonomimize yönelik sabotaj girişimlerini başarıyla püskürttük. Suriye ve Libya'da Türkiye'nin menfaatlerini kararlılıkla koruduk. Millet ve memleket ortak paydasında kurduğumuz bu güzel birlikteliği inşallah önümüzdeki dönemde daha da güçlendireceğiz.

- Yeni sosyoloji ve gençlik konusu çok gündemde. Bu durumu nasıl yorumluyorsunuz?

40 yılı aşkın bir süredir siyasetin içindeyim. Bu zaman zarfında hep gençlerle yol yürüdüm, gençlere güvendim, gençlerin enerjisini, heyecanını ve desteğini yanımda hissettim. Başbakan olduktan sonra ilk işimiz, Anayasa değişikliğiyle gençlerin seçilme yaşını 30'dan 25'e düşürmek oldu. Sonra bununla da kalmadık, 16 Nisan Halkoylaması'nda gençlerin seçilme yaşını, seçme yaşıyla eşitleyip 18'e indirdik. Eğitim alanında liseden üniversiteye, barınma imkânından burs meselesine kadar pek çok reforma imza attık. Kangrene dönmüş üniversite harçlarını kaldırarak, gençlerimize eğitimde fırsat eşitliği sunduk. Üniversite imkânını tüm illerimize yaygınlaştırdık. Başvuran her öğrencimize ya burs ya da kredi veriyoruz. Son 18 yılda üniversite sayımızı 3 kat artırarak 200'ün üzerine çıkardık. Her kademede eğitim altyapısını sürekli güçlendirmekte kararlıyız.

Yeni yönetim yapımızı oluştururken Gençlik ve Spor Bakanlığı'nı kurmuş olmamız, gençlerimize verdiğimiz özel önemin ispatıdır. Genel Başkanı olduğum AK Parti'nin Gençlik Kolları 1,5 milyon civarında üye sayısı, diğer partilerin toplam üye sayılarının bile üzerindedir. Gençlik kollarımızda 19-20 yaşında ilk defa siyasete atılan arkadaşlarımız, bugün genel başkan yardımcısı, milletvekili, belediye başkanı olarak görev yapıyor. Şu anda da hem partide hem Cumhurbaşkanlığı'nda hem bürokraside yakın çalıştığım ekibimin çok büyük bir bölümü, genç denilebilecek yaşlardaki arkadaşlarımızdan oluşuyor. İnşallah bundan sonra da gençlerimize güvenmeye devam edeceğiz.

- Diğer taraftan Filistin'den yansıyan açıklamalara bakınca İsrail'in yayılcı politikasının devam ettiği görülüyor. İsrail Başbakanı Netenyahu Batı Şeria'nın yüzde 30'unun daha ilhak edileceğini açıkladı. Temmuz ayı içinde harekete geçeceklerini kamuoyuyla paylaştılar. İsrail'in bu işgalci tutumunu nasıl değerlendiriyorsunuz?

Dünyada adaletsizliğin zirveye çıktığı yerlerin başında İsrail işgali altında bulunan Filistin toprakları geliyor. Ancak İsrail güçlerinin acımasızca katlettiği Filistinler, artık küresel medyada haber olarak bile yer almıyor. İsrail'i gün geçtikçe pervasızlaştıran, daha da hukuk tanımaz hale getiren en önemli sebep, işte bu küresel sessizliktir.

İsrail'in, Batı Şeria'daki yerleşim birimlerini ve Ürdün Vadisi'ni ilhak edeceğini açıklaması, işgal ve zulüm politikasının yeni bir adımıdır. Dünya bu gidişata dur demeli, İsrail'in hukuk tanımaz adımlarına engel olmalıdır.

Geçen yıl Birleşmiş Milletler Genel Kurulu'ndaki konuşmamda, İsrail'in Filistin topraklarında nasıl yayıldığını bir harita eşliğinde göstererek anlatmıştım. Dünyaya "Acaba İsrail neresidir, toprakları nereleri kapsıyor?" sorusunu

yöneltilmiştir. Gerçekten de İsrail 1947'de, 1949'da, 1967'de neresiydi, şu anda neresi diye baktığımızda sorunun kaynağı ortaya çıkıyor. 1947 haritasında o toprakların tamamı Filistin'e aitken, yıllar içinde Filistin küçülmüş, İsrail büyümüştür. 1967'de Kudüs'ün de işgaliyle yeni bir aşamaya geçildi. Günümüzde ise haritada maalesef artık Filistin diye bir yer kalmadı. Filistin'in neredeyse tamamına yakını İsrail tarafından yutuldu. İsrail şimdi de kalanını işgal etmenin peşinde... İlhak planları bunun bir parçasıdır.

Gazze'deki insanlık dışı abluka ile Kudüs'ün tarihi ve hukuki statüsüne yönelik saldırılar da devam ediyor. 1967 sınırları temelinde başkenti Doğu Kudüs olan egemen, bitişik ve bağımsız bir Filistin Devleti'nin kurulması bizim politikamızın ana eksenidir. Bunun dışındaki herhangi bir barış planının adil olma, kabul edilme ve uygulanma şansı yoktur.

- Müslümanların genel olarak nasıl bakması gerekiyor bu konuya?

Kudüs üç semavi dinin mukaddes mekânıdır. Mescid-i Aksa ise biz Müslümanların ilk kiblesidir. Mescidi Aksa'nın izzetini korumak, buraya el uzatılmasına mani olmak Müslümanların ortak görevidir. Bütün İslam âleminin bu gerçeği anlaması ve buna uygun davranması gerekiyor. Şunu da ilave edeyim; bizim Musevilere karşı herhangi bir önyargımız veya husumetimiz de yoktur. İsrail halkıyla da bir sorunumuz bulunmuyor. Bizim karşı olduğumuz İsrail hükümetinin işgalci ve hukuk tanımaz politikalarıdır.

- En sıcak olan konulardan birisi Ayasofya'nın yeniden cami olarak ibadete açılması... Nasıl değerlendiriyorsunuz?

Burası, Fatih Sultan Mehmet Han'ın İstanbul'u fethettiğinde ilk cuma namazını kıldığı ve fethin sembolü olarak camiye dönüştürdüğü bir mekândır. Bu yüzden toplum hafızamızdaki yeri vazgeçilmezdir. 1934'te Ayasofya'nın camiden müzeye dönüştürülmesi, milletimizin içini acıtan bir karardı. Ayasofya'nın tekrar asli hüviyetine kavuşturulması gerekiyordu. Danıştay, yapılan başvuru sonucu nihai kararı verdi. Danıştay'ın kararını hukuk devleti adına, maşeri vicdanı rahatlatma adına müspet bir adım olarak görüyoruz. Dava sürecinde içerden ve yurtdışından çıkan çatlak seslerin ise hiçbir kıymeti harbiyesi yoktur. Ayasofya'nın statüsüyle ilgili nihai karar mercii başkaları değil Türk Milleti'dir. Bu, bizim iç meselemizdir. Diğer ülkelere de ancak alınan karara saygı göstermek düşer.

- **Dışişleri Bakanı Mevlüt Çavuşoğlu:**

- Çavuşoğlu, Hafter'e bağlı güçler sahil kenti Sirte ve stratejik askeri hava üssüne ev sahipliği yapan Cufra bölgelerinden çekilmediği sürece, Libya hükümetinin taarruza devam etmekte kararlı olduğunu aktardı.
- Çavuşoğlu, Libya'da bir vekalet savaşına dönen çatışmanın ortaya koyduğu tehdide işaret ederek diplomatların da uyardığı üzere, gerginliğin tırmanmasının Libya'da farklı tarafları destekleyen yabancı güçler arasında doğrudan bir çatışmayı tetikleme riski taşıyan yeni bir aşamaya geçebileceğine dikkati çekti.
- Libya hükümetine ait, ülkenin kuzeybatısındaki Vatiyye Hava Üssü'ne düzenlenen hava saldırısına ilişkin ise Çavuşoğlu, saldırıyla ilgili soruşturma yürütüldüğünü ve sorumluların hesap vereceğini söyledi.

- Çavuşoğlu, Hafter'e bağlı milislerden 18 Mayıs'ta kurtarılan Vatiyye Hava Üssü'nde Türk eğitimcilerin ve teknik personelin de bulunduğunu ancak hiçbirinin zarar görmediğini de belirtti.
- Rusya'nın geçen ay İstanbul'da yapılan görüşmelerde somut bir tarih ve saat belirterek ateşkes teklifi sunduğunu hatırlatan Çavuşoğlu, Türkiye'nin Libya hükümetiyle yaptığı görüşmelerde ise Libyalı yetkililerin Sirte ve Cufra'yı ve Hafter'e bağlı güçlerin 2015'te bulunduğu hatta çekilmesini ön koşul olarak öne sürdüğünü aktardı.
- Çavuşoğlu, "Şimdi süreç diğer tarafa bağlı. Sürdürülebilir ateşkes için bu ön koşulları kabul etmeliler." dedi.
- Türkiye'nin daha geniş bir çatışmaya sürüklenmesi riskinden endişe edip etmediği yönündeki soruya ise Çavuşoğlu, "Biz bölgede herhangi bir gerginliğin artışı ya da savaşı desteklemiyoruz ama onlar (Hafter'in destekçileri) darbeci Hafter'le iç içeler." yanıtını verdi.

• **Sağlık Bakanı Fahrettin Koca:**

- SON 3 GÜNDE ortalama entübe hasta sayısı en yüksek 5 il: İstanbul, Ankara, Konya, Diyarbakır, Bursa. Ortalama yoğun bakım hasta sayısı en yüksek 5 il: İstanbul, Şanlıurfa, Ankara, Gaziantep ve Konya. Beklediğimiz sonuçlar için tedbirlere daha fazla uyalım.

• **İletişim Başkanı Fahrettin Altun:**

(Bir Yayın Organına Verilen Mülakatta)

- 15 Temmuz ihanetinin üzerinden 4 yıl geçti. Bugünden baktığınızda 15 Temmuz'u nasıl özetlersiniz?

İlk günden beri 15 Temmuz'u sadece bir darbe girişimi olarak görmedim. Hem işgal hem de darbe girişimiyle karşı karşıya kaldık o gün. Sayın Cumhurbaşkanımızın canına kastedilmesi, Meclis ve Cumhurbaşkanlığı'nın bombalanması, direnen milletimize kurşun yağdırılması topyekün bir işgale girişildiğinin en net kanıtıydı zira. Dolayısıyla milletimizin o gün verdiği destansı mücadeleyi, şehitlerimizin hangi şuurla şehadete yürüdüğünü, gazilerimizin ve kadınıyla genciyle yaşlılarıyla milletimizin, hangi inançla mermilere doğru yürüdüğünü iyi idrak etmemiz gerekiyor. 15 Temmuz direnişimiz dünyanın başka bir yerinde göremeyeceğiniz bir zafer destanıdır. Milletimizin, bağımsızlığına, iradesine ve liderine canı pahasına sahip çıktığı bir gündür. Milletçe ölüm korkusunu yendiğimiz, sarsılmaz bir imanla dimdik yürüdüğümüz bir andır. Maneviyatı, toplumu ortak bir duygu etrafında birleştirebilen ender olaylardan biridir. Minarelerden yükselen selaları her işittiğimizde aynı duyguyu yüklediğimiz, saf bir imanı kuşandığımız tarihtir. Dolayısıyla her geçen gün değerini daha çok anladığımız, şehitlerimizi minnetle yad ettiğimiz ve üzerine daha çok düşündüğümüz ve bir tarihtir 15 Temmuz.

- 15 Temmuz ihanetini dünyada ve Türkiye'de hakkı ile anlatabildik mi?

Hakkıyla anlamak, idrak edebilmek, anlatabilmek, hatırlamak ve unutturmamak. Elbette hepimizin ortak çabası bu yönde. Kolay değil tabii. "Hafız-ı beşer nisyan ile maluldür" denir. Gerçekten de insanın fitratında olan bir şey unutmak. Ancak yine

insanın fitratında unutmaya karşı bir direnç de vardır her zaman. Bağımsızlığımız için, milli irademiz için büyük bedeller ödedik o gece. Sesimiz, sözümüz var olduğu müddetçe anlatacağız 15 Temmuz'u. Bunun yanında ülke olarak çok şey yaşadık son birkaç yılda. Yaşadığımız zaman diliminde hepsini hakkıyla idrak edebilmemiz en büyük hedefimiz.

- Toplumsal ve siyasi hafızamıza işleyen sıra dışı bir dönem yaşadık diyebilir miyiz?

Evet. Bugün yaşadıklarımızı ileride okuyanlar büyük tabloyu çok daha rahat görecekler ve milletçe verdiğimiz mücadele çok daha net anlaşılacaktır. Biz ise bugün verdiğimiz mücadelenin ya da ödediğimiz bedellerin sıcaklığıyla yaşıyoruz. Zira bağımsızlık ve milli irade mücadelemiz hala devam ediyor. Millet ve devlet olarak hala o kanlı darbe girişiminin artçılarıyla mücadele ediyoruz. İçeride ve dışarıda teröre karşı verdiğimiz mücadele, FETÖ'nün sızdığı kurumlardan temizlenmesi, uluslararası ilişkilerde Türkiye'nin artan etkinliğine karşı geliştirilen dirence karşı duruşumuz. Tüm bunları yaşarken bir yandan 15 Temmuz'u unutmamak ve unutturmamak çok önemli. O gece ortaya konan diriliş ruhunun, manevi ve siyasi manasını çok iyi anlamamız ve anlatmamız gerekiyor.

- Peki sizce doğru anlamlandırabiliyor muyuz o gece yaşananları?

15 Temmuz'u üç aşamada değerlendirmek gerekiyor. Gece başlayan darbe girişimi, tankların yollara dökülmesi, köprülerin tutulması, Cumhurbaşkanlığı Külliyesi'nin, TBMM'nin, Emniyet binalarının savaş uçaklarıyla vurulması millet olarak büyük bir şok geçirdiğimiz bir zamanı işaret ediyordu. Sonraki aşamada Sayın Cumhurbaşkanımızın çağrısıyla millet sokağa çıktı ve bir diriliş, direniş ruhu ortaya kondu. Millet tanklara karşı çıplak elleriyle gösterdiği bu direniş ve sonrasında elde edilen zafer, dünyada örneği olmayan bir ruh halini ortaya koydu. Son olarak şehitlerimiz ve onların acısı 15 Temmuz'un en önemli boyutunu oluşturuyor elbette. Dolayısıyla 15 Temmuz'u tek bir ruh hali üzerinden anlamlandırmak çok mümkün değil. Şok, zafer ve yas. Bize göre her üçünün de hakkını vermemiz lazım. 15 Temmuz'u sadece zafer ya da sadece yas ile okursak yanlış okuruz. Hem biz hem de gelecek nesillere o gece yaşananları doğru aktarmalıyız. Olduğu gibi. Kurgulara ya da masallaştırmaya ihtiyacı yok 15 Temmuz'un. Zira gerçek, en güçlü olandır.

- Geçtiğimiz yıl, Cumhurbaşkanlığı imzalı bir genelgeyle 15 Temmuz ile ilgili tüm çalışmalar ve etkinliklerin koordinasyon görevi İletişim Başkanlığı'na verildi. Neler planlıyoruz?

Biz büyük bir devletiz. Milletimiz büyük bir millet. Milletimize yönelik bu ihaneti, milletimizin bu onurlu direnişini unutturmamak, gelecek nesillere aktarmak için sayın Cumhurbaşkanımız, bu anma etkinliklerini, yeni hükümet sisteminin ruhuna uygun şekilde tek bir kurum tarafından koordine edilmesi talimatını verdi. Gerek yurtiçinde gerekse de yurtdışında 15 Temmuz ruhu gerçekten çok yüksekti ve çok değerli çalışmalar ve etkinlikler yapılıyordu. İletişim Başkanlığı'nın da sürece dahil olmasıyla hem nitelik hem de nicelik açısından daha da iyiye doğru bir gidiş oldu. Tüm kamu kurum ve kuruluşları, üniversiteler ve sivil toplum kuruluşları ile birlikte geçtiğimiz yıl koordineli bir şekilde çalışmalarımızı sürdürdük. Bu yıl da yine aynı şekilde birlikte hareket ediyoruz.

- Kaç proje var şu anda? Geçtiğimiz yıldan bu yana bir artış oldu mu? 15 Temmuz duyarlılığı artıyor mu azalıyor mu?

2019 yılında "15 Temmuz Demokrasi ve Milli Birlik Günü" kapsamında yurt içinde ve yurt dışında yaklaşık 1.500 olan etkinlik sayısı bu yıl 3.000'e ulaştı. Bu kapsamda 2020 yılında yurt içinde bakanlıklar ve kamu kurumları 1.609, üniversiteler 521, sivil toplum kuruluşları 132 adet olmak üzere toplam 2.236 program gerçekleştirecek. Yurtdışında ise ilgili kurumlar 752 faaliyet icra edecek. Sadece projelerin sayısındaki artışa baktığımızda dahi toplumda 15 Temmuz duyarlılığının azalmadığını, aksine arttığını görebilirsiniz.

- Yüzlerce kamu kurumu, STK ve üniversite arasında nasıl bir koordinasyon süreci yürütüyorsunuz?

Herkes kendi projesini kendisi uyguluyor. Biz koordine ediyoruz. Birlikte yaptığımız projeler de elbette var. Mükerrer projeler konusunda, 15 Temmuz ruhuna uygun olmayan etkinlikler veya görseller konusunda kurumlarımızla müzakerelerde bulunuyoruz. Kamu kurumları, sivil toplum ve özel sektör arasında gerekli ilişkileri ve iletişimi kuruyoruz. Projelerin güçlenmesi ve etkisinin artırılması için onlarla istişare ediyor ve birtakım öneriler sunuyoruz. Bizim koordine etmemiz, her yerde benzer çalışmaların olacağı anlamına gelmiyor. Tam tersi, projelerin çeşitlenmesi, sayılarının ve etkilerinin artması için çaba gösteriyoruz. Bunun için Mart ayında Başkanlığımız bünyesinde bakanlıklar, kamu kurumları, sivil toplum kuruluşları ve üniversitelerle koordinasyon toplantıları gerçekleştirdik.

Bu çerçevede "15 Temmuz Demokrasi ve Milli Birlik Günü Anma 2020 Yılı Etkinlikleri Strateji Belgesi" hazırladık ve tüm kurumlarla paylaştık. Bu belge ile etkinliklerin 15 Temmuz ruhuna uygun bir şekilde gerçekleştirilebilmesi ve kamu kurumlarının kendi aralarında, kamu kurumları ile sivil toplum örgütleri arasında, medya ve üniversiteler arasında yakın bir iş birliği ve koordinasyon sağlanması için bir strateji oluşturuldu. Eylem stratejisinde, anma günü etkinliklerinin toplumun tüm kesimlerini kapsayıcı bir mahiyette gerçekleştirilmesine özel bir önem atfedilerek sürece tüm aktörler dahil edildi.

- Binlerce projeyi nasıl takip ediyorsunuz? Süreçlere nasıl dahil oluyorsunuz?

Söz konusu etkinliklerin hazırlık, uygulama ve değerlendirme süreçlerinin takibi ve raporlanması için Başkanlığımız bünyesinde "15 Temmuz Proje Takip Sistemi" kuruldu.

Anma etkinliklerinin 15 Temmuz ruhuna uygun bir şekilde gerçekleştirilebilmesi, milletimizi bütünüyle kucaklayan etkinliklerin yaşama geçirilmesi ve projelerin strateji belgesine uyumluluğunun sağlanması amacıyla oluşturulan sistem, Başkanlığımız bünyesinde yürütülen koordinasyon çalışmalarını neticesinde proje mantığına göre şekillendi.

Sistem şöyle çalışıyor. Bakanlıklar, kamu kurum ve kuruluşları, STK ve üniversiteler tarafından yapılacak olan etkinliklere ilişkin bilgiler sisteme yükleniyor. Sistem aracılığıyla, etkinliklere ilişkin tüm bilgi, veri ve görseller elektronik ortamda Başkanlığımızda mevcut halde bulunmuş oluyor. İstedığımız

zaman sistemden çeşitli istatistikler ve raporlar alınabiliyor ve sisteme işlenen bilgiler takip edilebiliyor. Böylece 15 Temmuz etkinliklerine ilişkin veriler, görseller, videolar, raporlar, makaleler ve diğer materyaller Başkanlığımız bünyesinde toplanarak, toplumsal hafızanın diri tutulmasını sağlayacak büyük bir 15 Temmuz dijital arşivi oluşturuluyor.

- İletişim Başkanlığı'nın koordinasyon dışında yürüttüğü projeler olacak mı?

İletişim başkanlığı olarak sürecin genel koordinasyonu yanında birçok kurumumuzla pek çok ortak projeye imza atıyoruz. Bunların yanında elbette müstakil olarak kendi başımıza ürettiğimiz projelerimiz de var. Biliyorsunuz bu yıl Covid-19 dolayısıyla kitlesel büyük etkinlikler yapamıyoruz. Ancak 15 Temmuz ruhunu teknolojik tüm imkanları da kullanarak yenilikçi projelerle bu yıl da yaşatacağımıza inanıyorum.

- 15 Temmuz Projeleri

Kuleli Yerleşkesi Duvarlarında 15 Temmuz

15 Temmuz akşamı, darbe girişiminin önemli noktalarından Kuleli yerleşkesinin duvarlarında video haritalama (video mapping) teknolojisiyle FETÖ'nün ihaneti, milletin ortaya koyduğu mücadele ve şehitlerin kahramanlığı görsel bir sunumla anlatılacak.

Milletin Zaferi 200 Drone ile Gökyüzünde

Darbe girişiminin önemli noktalarından biri olan 15 Temmuz Şehitler Köprüsü üzerinde de 15 Temmuz akşamı Türkiye'de ilk kez 200 drone ile "15 Temmuz temalı ışık gösterisi" gerçekleştirilecek.

Dijital Gösterim Merkezleri

15 Temmuz'da yaşanan hain darbe girişimini ve bunun karşısında kazanılan demokrasi zaferini etkili bir biçimde anlatacak "15 Temmuz Zaferi Dijital Gösterim Merkezi" Bursa, Çanakkale, Samsun, Konya, Kayseri, Antalya ve Diyarbakır'da şehir meydanlarda 15 Temmuz haftasında vatandaşlarla buluşacak.

Fahir Atakoğlu'ndan "15 Temmuz Destanı Senfonisi"

Türkiye'nin önde gelen bestecilerinden Fahir Atakoğlu da 15 Temmuz şehitlerinin anısına ve demokrasi zaferinin onuruna "15 Temmuz Destanı Senfonisi" besteledi. Cumhurbaşkanlığı Senfoni Orkestrası ile koordineli gerçekleştirilecek konser televizyon kanallarından, 15 Temmuz portalından ve sosyal medya hesaplarından izlenebilecek.

"15 Temmuz 15 Panel"

FETÖ yapılanması ve 15 Temmuz darbe girişiminin uluslararası kamuoyuna anlatılacağı "15 Temmuz 15 Panel" başlıklı panel serisi ABD, İngiltere, Almanya, Fransa, İtalya, Belçika, Kazakistan, Çin, Katar, Arnavutluk, Güney Afrika, Bangladeş İspanya, Guatemala ve Etiyopya'da düzenlenecek. Paneller Covid-19 pandemisi nedeniyle online webinar olarak gerçekleştirilecek.

Uluslararası Medyaya 15 Temmuz Kiti

İletişim Başkanlığı, dünyanın önde gelen medya kuruluşlarının genel yayın yönetmeleri ile medya mensuplarına 15 Temmuz ve terör örgütü FETÖ ile ilgili belgesel ve materyallerden oluşan bir kit gönderecek.

15 Temmuz Kareleri Dünya Başkentlerinde

ABD, İngiltere ve seçilecek diğer ülkelerin kalabalık meydanlarında dijital ekranlı araçlarla 15 Temmuz darbe girişimine dair görseller yayınlanacak.

Kısa Film ve Senaryo Yarışması

İletişim Başkanlığı tarafından FETÖ'nün 15 Temmuz darbe girişimi ve milletin onurlu direnişini sinema üzerinden anlatacak çalışmaların desteklenmesi ve öne çıkarılması amacıyla 2019 yılında başlatılan 15 Temmuz konulu kısa film ve senaryo yarışmasının ödül töreni de bu yıl içinde gerçekleştirilecek.

Uluslararası Anti-Darbe Hekatonu

Geçen yıl ilki gerçekleştirilen Uluslararası Anti-Darbe Hekatonu, bu yıl da devam edecek. Hekoton ile demokratik işleyişe sekte vuran darbelerin sonuçlarının gözler önüne serilmesi ve askeri darbelerle dair büyük verinin oluşturulması hedeflenecek.

İletişim Başkanlığı tarafından ayrıca 15 Temmuz temalı kamu spotu, kareografi etkinlikleri, artırılmış gerçeklik uygulaması, hat sergisi ve kum sanatı performansı gerçekleştirilecek. Başta 15 Temmuz olmak üzere tüm şehitlerimizin kahramanlığını ve milletimizin mücadelesini anlatan "Yiğitler Destanı" isimli türkünün yanı sıra 15 Temmuz temalı birçok kısa film, video ve ezgi ile sosyal medya mecralarında da milli birlik ve demokrasi zaferinin anılması sağlanacak.

15 Temmuz'un dördüncü yılında bakanlıklar, kamu kurumları ve sivil toplum kuruluşları da kendi alanları ile ilgili birçok program, proje ve faaliyeti hayata geçirecek. Anma etkinliklerinden 15 Temmuz temalı resim, şiir, kısa film yarışmalarına, yurt içinde ve yurt dışında sergi ve panellerden konser ve film gösterimlerine kadar geniş bir yelpazede gerçekleştirilecek projelerle, 15 Temmuz darbe girişimine karşı milletimizin ortaya koyduğu destansı mücadele ve FETÖ'nün ihaneti anlatılacak.

• AK Parti Sözcüsü Ömer Çelik

- Bu topraklarda yaşadığı, bu milletin özlemlerine şahit olduğu halde, Ayasofya açıldığı için yabancı devletlerin ne kötülükler planlayacağını sayıp dökmekle uğraşanlar gerçekten ağır bir kimlik krizi yaşıyor. Milletimiz sevindiği için sevinebilseler keşke.
- Üstelik Türkiye dünya mirasını korumada ve başka dinlerin ibadet mekanlarına saygı göstermede en alni açık ülke olduğu halde bunu yapıyorlar.
- Dünyada hem evrensel mirası temsil eden hem de ibadete açık çok sayıda mekân vardır. Ayasofya Camii'ne her dinden insanın ziyaret maksadıyla erişimi de her zaman mümkün olacaktır. Ayasofya Camii'nin evrensel kültürel mirası korunacaktır.
- Milletimizin özlemi yerine gelmiştir. Devletimiz egemenlik hakkına uygun hukuken doğru bir kararla bunu gerçekleştirmiştir. Cumhurbaşkanımızın mesajları açıktır.

- Bu karardan hoşlanmayan devletler olabilir. Bizi ilgilendiren kendi milletimizin ne dediği, ne istediğidir. Bu karardan hoşlanmayan devletlerin kültürel ve hukuki gerekçelerinin temeli yoktur. Yaklaşımları siyasidir.
- Cumhurbaşkanımız: “Danıştay’ın kararını hukuk devleti adına, maşeri vicdanı rahatlatma adına müspet bir adım olarak görüyoruz. Ayasofya’nın statüsüyle ilgili nihai karar mercii başkaları değil Türk Milleti’dir.
- ... Bu, bizim iç meselemizdir. Diğer ülkelere de ancak alınan karara saygı göstermek düşer.” diyerek son noktayı koymuştur. Milletimizin özlemi buydu. Bu gerçekleşmiştir.
- Başka devletlerin kültürel ırkçılığına destek veren argümanların bu topraklarda yaşayanlardan çıkması yakışmıyor. Tabii ki farklı görüşler olabilir. Ama devletimizin egemenlik hakkını kullanmasına, başka devletlerin argümanları üzerinden eleştiri getirmek tam kimlik bunalımıdır.
- Üstelik sesi en çok çıkanlar başkentinde cami olmayan ya da faşistlerin camilere saldırmasına göz yuman devletlerdir. Bunlarla aynı argümanlarla konuya yaklaşmak yakışsız bir tavidir.
- Eleştiri başka şeydir, devletimizin yegane sahibi olan milletimizin egemenlik hakkının neticesi olan bir karara başka devletlerin tavırlarıyla yaklaşmak başka şeydir.
- Milletimizin Cumhurbaşkanı Sn. Recep Tayyip Erdoğan’ın milletimizin özlemlerini gideren kararı tekrar hayırlı olsun. Ayasofya Camii mübarek olsun. Milletimiz varolsun. Egemenlik kayıtsız şartsız milletindir.
- **İletişim Başkanlığı:**
  - İletişim Başkanlığı tarafından Bursa, Çanakkale, Samsun, Konya, Kayseri, Antalya ve Diyarbakır’da açılan Dijital Gösterim Merkezleri, 15 Temmuz darbe girişimine karşı verilen mücadeleyi ve kazanılan zaferi dijital ortamda sergileyecek.

Milli, tarihi, kültürel ve bilimsel zenginliklerimizi yeni iletişim ve gösterim tekniklerini kullanarak vatandaşların erişimine sunan İletişim Başkanlığı, “15 Temmuz Milletın Zaferi” temalı yeni Dijital Gösterim Merkezlerini Bursa, Çanakkale, Samsun, Konya, Kayseri, Antalya ve Diyarbakır’da açtı.

15 Temmuz zaferini unutturmamak adına hazırlanan Dijital Gösterim Merkezlerinde, Fetullahçı Terör Örgütü’nün (FETÖ) 15 Temmuz hain darbe girişimi karşısında milletın verdiği mücadele ve kazanılan zafere ilişkin önemli anlar temmuz ayı boyunca dijital ortamda sergilenecek.
  - Görme ve işitme engelliler unutulmadı
Dijital Gösterim Merkezlerinde ziyaretçiler Kovid-19 salgınına karşı gereken tedbirler alınarak ağırlanacak.
5 bölümden oluşan merkezlerin ilk bölümünü fuaye alanı oluşturuyor. Ziyaretçiler, fuaye alanında gösterim merkezi hakkında bilgi alırken, aynı zamanda üç boyutlu hologram gösterimini izleyebilecek.

Görme engelli vatandaşlar için “görme engelli yolu” bulunan Gösterim Merkezlerinde, aynı zamanda işitme engelli vatandaşlarımız içinde işaret lisansı ile anlatım imkanı da bulunmaktadır.

○ 360 derece görsel deneyimle 15 Temmuz Destanı

Dijital Gösterim Merkezlerinin, 360 derece görsel deneyim alanına, dijital gösterim yapılan bir tünelden geçilerek giriliyor. Bu alanda, 15 Temmuz gecesi neler yaşandığını ve milli iradenin hain darbe girişimine karşı nasıl bir direniş gösterdiğini anlatan üç boyutlu bir gösterim deneyimleniyor. Dijital gösterimde aynı zamanda sinematik ses sistemi bulunmaktadır.

360 derece görsel deneyim alanından sonra dijital haritalama (mapping) gösterimi ziyaretçileri bekliyor. Bu bölümdeki gösterimde, 15 Temmuz hain darbe girişiminin dönüm noktaları üç boyutlu ve sinematik ses sistemi ile ziyaretçilere eşsiz bir gösterim fırsatı sunuluyor.

Ardından gelen hologram gösterim alanında “wireframe” teknolojisi ile yapılan hologram gösterisi izlenebiliyor. Hologram gösterisi izlenirken, hemen yanında bulunan projeksiyon ekranında 15 Temmuz hain darbe girişimine teşebbüs eden FETÖ'nün geçmişi ve bugünü hakkında bilgi veren bir video film çalışması takip edilebiliyor.

Dijital Gösterim Merkezlerinin son gösterim alanı olan bilgi ekranında ise 15 Temmuz hain darbe girişimine karşı göğsünü siper ederek milli iradenin üzerinde hiçbir irade tanımayan milletin 251 şehidinin yer aldığı gösterim ziyaretçileri bekliyor.

Hafta içi ve hafta sonu 12:00-20:00 saatleri arasında ziyaret edilebilen Dijital Gösterim Merkezi, 15 Temmuz Milli ve Beraberlik Gününde tüm gün ziyarete açık olacaktır.

○ Ziyaretçilere VR gözlük ve Türk bayrağı hediye edilecek

15 Temmuz Milli Birlik ve Beraberlik Günü anma programları kapsamında, Dijital Gösterim Merkezlerinde ziyaretçilere VR gözlük ve Türk bayrağı hediye edilecek. VR gözlüklerde Cumhurbaşkanlığı İletişim Başkanlığı tarafından artırılmış gerçeklik konseptiyle hazırlanan 15 Temmuz Milli Birlik ve Beraberlik Günü videosu izlenebilecek.

○ Yeni Dijital Gösterim Merkezleri

Her ay içeriklerini farklı bir tema ve konsept üzerine geliştirecek olan Dijital Gösterim Merkezlerinde, gelecek aylarda, Sayın Cumhurbaşkanımız Recep Tayyip Erdoğan'ın öncülük ettiği SİHA, Anadolu Uçak Gemisi, Hürkuş gibi Türkiye'nin yerli ve milli imkanlarla geliştirdiği üstün teknolojiye sahip savunma sanayii üretimlerinin dijital (haritalama) mapping gösterimi yapılacaktır.

360 derece görsel deneyim alanında ise 30 Ağustos Zafer Bayramı, Selçuklu Mimarisi, Göbeklitepe, Anadolu'nun Yüzleri gibi tarihi ve kültürel temaların da dijital gösterimleri gerçekleştirilecek

Ara Güler, Necip Fazıl Kısakürek, Mevlana Celaleddin-i Rumi gibi tarihi şahsiyetlerin dijital hologram gösterimlerinin de yapılacağı merkezlerde aynı zamanda, Türkiye'nin 2023 hedefleri ve mega projeler gibi atılımlar da ziyaretçilere sunulacaktır.

3. Uluslararası Medya Yansımaları

ALMANYA

Der Spiegel: Almanya, vatandaşlarını Türkiye’de tatil yapmamaları konusunda önem ve hassasiyetle uyarmayı sürdürürken İngilizler yeniden Antalya, Alanya ve Bodrum’a seyahate hazırlanıyorlar. Peki, Türkiye’ye tatile gidenler neyle karşılaşacaklar?

Bir kere her şeyden önce bu sene başta plajlar olmak üzere her yerde daha farklı tasarım, yerleşim ve organizasyon şekillerinin olacağı bir tatil senaryosu söz konusu. Bununla birlikte restoran, dükkanlar ve tarihi mekanlarda sayı sınırlamaları ve kısıtlamalar söz konusu. Bütün bunların nedeni ise Korona ile mücadele protokolleri.

Geçen ay itibarıyla çok sayıda Alman turist Mayorka’yı (Mallorca) mesken tutarken, Türkiye’nin sahilleri -üstelik de yüksek sezonda- hala fazlasıyla tenha. Alman hükümetinin Turizm Sorumlusu Thomas Bareiss geçen hafta Koronavirüs salgını nedeniyle Türkiye’ye getirilen seyahat uyarısının kısa sürede kaldırılması yönünde olumlu mesajlar verdi. Bareiss, Türkiye’ye seyahat uyarısının kaldırılması şansını iyi gördüğünü belirterek, “Durum iyi olursa ki geçen hafta iyiydi, oldukça hızlı bir şekilde açılım için hazırlık yapabiliriz.” dedi.

Tur operatörü TUI Almanya’nın Sözcüsü Anja Braun da, “Türkiye’ye yaz sezonunda seyahatlerin gerçekleşeceğinden yola çıkıyoruz. Almanya’da Türkiye’ye seyahat imkanının kısa sürede yeniden mümkün olmasını dileyen çok sayıda sabit Türkiye tatilcisi var. İnsanlar hazır bekliyorlar.” ifadesini kullandı.

Türkiye gerçekten de haftalardır ülkeyi hiç olmadığı ölçüde tatil dostu yapmaya çalışıyor. Yüksek güvenlik ve üst düzey hijyen önlemleriyle hareket eden sektör, tatilcilerin enfekte olsalar dahi Türkiye’de içleri rahat bir tatil geçirebileceklerinin güvencesini veriyor.

DEĞERLENDİRME

1. Yorum & Analiz

Türkiye, tüm bölgede olduğu gibi Doğu Akdeniz'in en önemli ülkelerinden olan Libya'da da istikrarın tesis edilmesi için büyük bir çaba sarf etmektedir. Ancak darbeci Hafter, Libya'da bütün siyasi çözüm girişimlerini boşa çıkarmıştır. Türkiye'nin desteğiyle BM tarafından tanınan meşru hükümet UMH'nin son dönemde, ülkenin doğusundaki gayrimeşru silahlı güçlerin lideri Hafter'in milislerine karşı peş peşe ve önemli başarılar elde etmesi, darbe amacındaki Hafter ve destekçilerini siyasi çözüm arayışına itmiş ve ateşkes talep edilmeye başlatmıştır. Ancak Hafter'in Sirte ve Cufra bölgelerinden çekilmedikçe ve 2015'te buldukları hatta çekilmedikçe Libya hükümetinin taarruza devam etmekte kararlı olduğu bilinmektedir. Bu önkoşullar kabul edildiği takdirde sürdürülebilir bir ateşkesin koşulları oluşabilecektir. Türkiye sürdürülebilir bir ateşkes ve Libya'da istikrarın sağlanması için meşru hükümeti desteklemeye devam edecektir.

